

მუსიკის სტანდარტი საბაზო საფეხური

შესავალი

მუსიკის სტანდარტი შედგება შემდეგი ნაწილებისაგან:

- ა) საგნის სწავლა-სწავლების მიზნები;
- ბ) სტანდარტის შედეგები მიმართულებების მიხედვით და შინაარსი;
- გ) სტანდარტის საფეხურებრივი საკვანძო შეკითხვები;
- დ) მეთოდოლოგიური ორიენტირები;
- ე) შეფასება.

საგან „მუსიკის“ ფარგლებში მოსწავლე შეისწავლის მუსიკას, როგორც თვითგამოხატვისა და კომუნიკაციის საშუალებას; გაეცნობა, თუ როგორ შეიძლება გადმოიცეს ადამიანის მიერ სამყაროს აღქმა, ადამიანის ცხოვრება, მისი შინაგანი მდგომარეობა, ასევე სოციალური და ეპოქალური ცვლილებები მუსიკალური გამომსახველობითი ხერხებით. მოსწავლეები გააცნობიერებენ სამყაროს, როგორც მრავალფეროვანი გრძნობებისა და იდეების წყაროს, რომლებიც შეუძლიათ შემოქმედებითად ასახონ ნამუშევრებში.

სწავლა-სწავლების პროცესში მოსწავლეები განახორციელებენ შემოქმედებით პროექტებს.

ა) საგნის სწავლა-სწავლების მიზნები

მუსიკის სწავლება მიზნად ისახავს მოსწავლეს:

- დაეხმაროს იმის გააზრებაში, თუ რა როლს თამაშობს მუსიკა პირად თუ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში;
- დაეხმაროს მუსიკის გამომსახველობითი ხერხების (მუსიკალური ენის ელემენტები, ჟანრები, ფორმები) სხვადასხვა კონტექსტში (პირადულ თუ საზოგადოებრივ) გააზრებაში;
- შესძინოს მუსიკის დარგობრივი ენით ოპერირების უნარი;
- ხელი შეუწყოს მუსიკის დახმარებით საკუთარი ესთეტიკური შეხედულებების ჩამოყალიბებას.

ამ მიზნებზე მუშაობით მუსიკა თავის წვლილს შეიტანს ეროვნული სასწავლო გეგმის მისიისა და მიზნებით გათვალისწინებული უნარებისა და ღირებულებების განვითარებასა და ჩამოყალიბებაში.

ბ) სტანდარტის შედეგები მიმართულებების მიხედვით და შინაარსი

სტანდარტის შედეგები პასუხობს შეკითხვას, რა უნდა შეეძლოს მოსწავლეს მუსიკის ფარგლებში საბაზო საფეხურის ბოლოს. სასწავლო შედეგები საგნის სწავლა-სწავლების მიზნებიდან გამომდინარეობს. მათი საშუალებით მოსწავლეს განუვითარდება: შემოქმედებითი აზროვნება, გემოვნება, ანალიზის, კვლევის, არგუმენტირებული მსჯელობის, დროსა და სივრცეში ორიენტირების უნარები.

ეს შედეგები ჯგუფდება ორ მიმართულებად.

- 1. შემოქმედებითობა და პრაქტიკა** - გულისხმობს საკუთარი შთაბეჭდილებებისა და გამოცდილების საფუძველზე შემოქმედებითი ჩანაფიქრის განხორციელებას, მისი საშუალებით საკუთარი იდეების, ემოციებისა და განწყობების გამოხატვას.
- 2. მუსიკის აღქმა კონტექსტში და ინტერპრეტაცია** - გულისხმობს სხვადასხვა ჟანრის, ეპოქისა და სტილის მუსიკალური ხელოვნების ნიმუშების ანალიზს, ინტერპრეტაციასა და შეფასებას; ავტორისეული ჩანაფიქრებისა და ხედვების გაანალიზებას.

მოსწავლე გაეცნობა ქართული და მსოფლიო, ძველი და ახალი მუსიკალური ხელოვნების ცნობილ ნიმუშებს და ხალხურ შემოქმედებას; მათი შექმნისა და შეფასების განსხვავებულ ისტორიულ, კულტურულ, სოციალურ და სხვა კონტექსტებს; გამოიკვლევს მათ როლს საზოგადოების ცხოვრებაში.

სტანდარტის შინაარსი მოიცავს ცნებებსა და თემატურ ბლოკებს.

ცნებების სახით განსაზღვრულია ის ცოდნა, რომელსაც მოსწავლე საგნის ფარგლებში უნდა დაეუფლოს. ცნებები შედეგებთან ერთად უნდა დამუშავდეს შინაარსიან კონტექსტებში. ეს კონტექსტები სავალდებულო თემატური ბლოკების სახითაა წარმოდგენილი.

სტანდარტის შედეგების ინდექსების განმარტება

სტანდარტში გაწერილ თითოეულ შედეგს წინ უძღვის ინდექსი, რომელიც მიუთითებს საგანს, სწავლების საფეხურსა და სტანდარტის შედეგის ნომერს; მაგ.,

მუს.საბ. 1.:

- „მუს.“ - მიუთითებს მუსიკის საგანს;
- „საბ.“ - მიუთითებს დაწყებით საფეხურს;
- „1“ - მიუთითებს სტანდარტის შედეგის ნომერს.

მუსიკის სტანდარტის შედეგები	
შედეგების ინდექსი	1. მიმართულება: შემოქმედებითობა და პრაქტიკა
	სტანდარტის შედეგები მოსწავლემ უნდა შეძლოს:
მუს. საბ. 1.	სხვადასხვა ინტონაციური ფორმულების გამოყენება და მათი ვარირება გარკვეული ემოციური დატვირთვის მუსიკალური იმპროვიზაციის შესაქმნელად.
მუს. საბ. 2.	სხვადასხვა მუსიკალური ელემენტების, მუსიკალური ციტატების, მარტივი ფორმების გამოყენება რაიმე მხატვრული იდეის გადმოსაცემად.
მუს. საბ. 3.	სხვადასხვა სიმბოლოთი კომპოზიციების ადეკვატურად ჩაწერა.
	2. მიმართულება: მუსიკის აღქმა კონტექსტში და ინტერპრეტაცია
	მოსწავლემ უნდა შეძლოს:
მუს. საბ. 4	მხატვრული სახის შექმნაში მუსიკის გამომსახველობითი ხერხების როლის განსაზღვრა.
მუს. საბ. 5.	განსაზღვრა იმისა, თუ როგორ აისახება მუსიკალურ ენაში კომპოზიტორების წარმოდგენები ადამიანის პირად თუ საზოგადოებრივ ცხოვრებაზე.
მუს. საბ. 6.	განსაზღვრა იმისა, თუ როგორ აისახება ხალხურ მუსიკაში ადამიანის პირადი თუ საზოგადოებრივი ცხოვრება.

ცნებები

საგნის სწავლა-სწავლების პროცესი უნდა წარიმართოს შემდეგი ცნებების დამუშავების საფუძველზე:

1. რიტმი:

(ზომა (მეტრო-რიტმული ფორმა), ტემპი, რიტმული მონახაზი).

2. ჰარმონია:

(ინტონაციური ფორმულები, ინტერვალი, აკორდი, ჰარმონიული ფორმულები, ტონალობა, კილო, კონსონანსი, დისონანსი).

3. ჟანრი და ფორმა:

(იმპროვიზაცია, მუსიკალური კომპოზიცია (მუსიკალური კოლაჟი, მუსიკალური ციტატა), სონატა, კამერული მუსიკა, ინსტრუმენტალური მუსიკა; მცირე ფორმის ნაწარმოებები; თავისუფალი ფორმები; სიმფონია, ოპერა, ოპერეტა, მიუზიკლი).

სავალდებულო თემები:

თემატური ბლოკი: მუსიკა სამყაროში და სამყარო მუსიკაში (ბუნება და ტექნიკა, ხილული და უხილავი, მითი და რეალობა მუსიკაში)

თემატური ბლოკი: მუსიკა საზოგადოებაში და საზოგადოება მუსიკაში (ძველი და ახალი მუსიკაში, თაობები მუსიკაში, პირადული და საზოგადოებრივი მუსიკაში)

თემატური ბლოკი: მე მუსიკაში და მუსიკა ჩემში (სიყვარული და სიძულვილი, მარტოობა და ერთობა, გმირი და ანტიგმირი მუსიკაში)

გ) საფეხურებრივი საკვანძო კითხვები

გამჭოლი კითხვები, რომლებიც რელევანტურია ნებისმიერი სასწავლო თემისთვის, უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესის მოსწავლეზე და სტანდარტის შედეგებზე ორიენტირებას.

- რა როლს თამაშობს რიტმი მუსიკალური ნაწარმოების შინაარსის, განწყობის გადმოცემისას?
- რა რიტმული თავისებურებები ახასიათებს სხვადასხვა ხალხის მუსიკას?
- როგორ ახდენს გავლენას სხვადასხვა ხალხის მუსიკალური რიტმი აკადემიურ მუსიკაზე?
- რაზეა დამოკიდებული დისონანსური თუ კონსონანსური ჟღერადობა მუსიკალურ ნაწარმოებში?
- როგორ გვეხმარება ჰარმონია მუსიკალური აზრის გადმოცემაში?
- როგორ გვეხმარება მუსიკალური ფორმა რაიმე აზრის გადმოცემაში?
- როგორ გვეხმარება მუსიკა პირადული განცდის თუ საზოგადოებაში არსებული განწყობის გადმოცემაში?
- როგორ იყენებენ სხვადასხვა ხალხის მუსიკაში არსებულ ჟანრებს აკადემიურ თუ პოპულარულ მუსიკაში?

დ) მეთოდოლოგიური ორიენტირები

საგნის სწავლა-სწავლება უნდა წარიმართოს შემდეგი პრინციპების დაცვით:

ა) სწავლა-სწავლება ხელს უნდა უწყობდეს მოსწავლეთა შინაგანი ძალების გააქტიურებას.

- ბ) სწავლა-სწავლება ხელს უნდა უწყობდეს ცოდნის ეტაპობრივად კონსტრუირებას წინარე ცოდნაზე დაფუძნებით.
- გ) სწავლა-სწავლება ხელს უნდა უწყობდეს ცოდნათა ურთიერთდაკავშირებას და ორგანიზებას.
- დ) სწავლა-სწავლება უნდა უზრუნველყოფდეს სწავლის სტრატეგიების დაუფლებას (სწავლის სწავლა).
- ე) სწავლა-სწავლება უნდა მოიცავდეს ცოდნის სამივე კატეგორიას: დეკლარატიულს, პროცედურულსა და პირობისეულს.

მუსიკის სწავლება ხელს უწყობს შემდეგი გამჭოლი უნარების განვითარებას და ღირებულებების ჩამოყალიბებას:

პასუხისმგებლობა	<ul style="list-style-type: none"> • სასკოლო და სხვა საქმიანობებში ნაკისრი ვალდებულების შესრულება; • სამუშაოს დადგენილ ვადებში დასრულება და ჩაბარება; • საკუთარი ქცევის მართვა, საკუთარ ქცევებზე პასუხისმგებლობის აღება.
თანამშრომლობა	<ul style="list-style-type: none"> • მზაობა ჯგუფში/გუნდში სხვადასხვა ფუნქციის შესასრულებლად; • განსხვავებული იდეების, შეხედულებების კონსტრუქციულად განხილვა; • რესურსების, მოსაზრებების, ცოდნის გაზიარება პრობლემათა ერთობლივად გადაჭრის, გადაწყვეტილებათა ერთობლივად მიღების მიზნით. • ჯგუფის წევრებს შორის განაწილებული სამუშაოს შესრულება.
პრობლემების გადაჭრა	<ul style="list-style-type: none"> • პრობლემის ამოცნობა, აღწერა და გაანალიზება; • პრობლემის გადაჭრის გზების ძიება, მათგან ყველაზე ეფექტურის შერჩევა; • საჭიროებისამებრ, სხვა ვარიანტთან მიბრუნება.
ეთიკა	<ul style="list-style-type: none"> • ეთიკური და ქცევითი ნორმების დაცვა; • სოლიდარობის განცდა; • სხვებისადმი ემპათია; • პიროვნული ღირსების გააზრებისა და დაფასების უნარი; • განსხვავებულობის მიმღებლობა; • საკუთარ სოციალურ აქტივობაზე პასუხისმგებლობის გააზრება.
სწავლის სწავლა დამოუკიდებლად საქმიანობა	<ul style="list-style-type: none"> • აქტივობის/დავალების ღირებულების განსაზღვრა - მოსწავლემ უნდა დაინახოს, რას შესძენს აქტივობის შესრულება, რა პიროვნულ თუ სოციალურ სარგებელს მოუტანს მას; • აქტივობის/დავალების დაგეგმვა - (მოთხოვნათა გააზრება და მის შესასრულებლად საჭირო ცოდნის განსაზღვრა; დავალების/აქტივობის მთავარი მიზნის განსაზღვრა; სამუშაოს წარმატებით შესრულების კრიტერიუმების დადგენა; განსახორციელებელი სამუშაოს ეტაპების გამოკვეთა; იმის განჭვრეტა, თუ რა გაუადვილდება, რა გაუძნელდება, რაში დასჭირდება დახმარება; სტრატეგიების მიზანშეწონილად შერჩევა სამუშაოს თითოეული ეტაპისათვის); • სწავლის პროცესის მონიტორინგი - დაფიქრება სწავლის პროცესზე, იმ პირობების და ფაქტორების ამოცნობა, რომლებიც ხელს უწყობს ან აფერხებს წინსვლას, სათანადო ზომების მიღება წინსვლის ხელშესაწყობად; თვითშეფასება ძლიერი და სუსტი მხარეების დასადგენად, სუსტი მხარეების გასაძლიერებლად გზების დასახვა; • სოციოემოციური მართვა - ნერვიულობის მინიმუმამდე დაყვანა, საჭიროებისამებრ, დახმარების თხოვნა, საკუთარ თავში სიძნელეთა

	<p>გადალახვის რესურსების პოვნა; შეცდომების მიმართ პოზიტიური დამოკიდებულების ჩამოყალიბება და წინსვლის წყაროდ გამოყენება;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ცალკეული საქმიანობისთვის გამოყოფილი დროის ეფექტურად გამოყენება.
ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება	<ul style="list-style-type: none"> • კომუნიკაციის, პრობლემის გადაჭრისა და შემოქმედებითი პროცესის ხელშეწყობის მიზნით ტექნოლოგიების გამოყენება; • ახალი ცოდნის კონსტრუირება ტექნოლოგიების გამოყენებით.
წიგნიერება	<ul style="list-style-type: none"> • ზეპირი და წერიტი მეტყველების გზით ინფორმაციის მიღების, დამუშავების, გააზრების, სისტემაში მოყვანის და წარდგენა-გაზიარების უნარი.
კვლევა	<ul style="list-style-type: none"> • კვლევითი ამოცანის, კვლევის პროცედურების, მონაცემების მოპოვების გზებისა და აღრიცხვის ფორმების განსაზღვრა; სათანადო რესურსების შერჩევა; • კვლევის ჩატარება, მონაცემების აღრიცხვა და სხვადასხვა ფორმით წარმოდგენა/ ორგანიზება; • მონაცემების ანალიზი, არგუმენტირებული მსჯელობის საფუძველზე დასკვნების გამოტანა; კვლევის შედეგების შეფასება; • კვლევითი სამუშაოების ჩატარების დროს ეთიკისა და უსაფრთხოების ნორმების დაცვა.
კრიტიკული აზროვნება	<ul style="list-style-type: none"> • ფაქტების, წარმოდგენების, მოსაზრებების კრიტიკულად განხილვა და გაანალიზება; • შეკითხვების ჩამოყალიბება და მათზე პასუხის ძიება; • არგუმენტირებულად მსჯელობა, ანუ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება შესაფერისი არგუმენტების, მაგალითების მოყვანით; • გონივრული არჩევანის გაკეთება და მისი (არჩევანის) დასაბუთება.

წლიური პროგრამისა და სასწავლო თემის აგების პრინციპები

ეროვნული სასწავლო გეგმის საფუძვრობრივი საგნობრივი სტანდარტები განსაზღვრავს სავალდებულო საგნობრივ მოთხოვნებს (რა უნდა შეეძლოს და რა უნდა იცოდეს მოსწავლეს). მათზე დაყრდნობით იგეგმება წლიური პროგრამები, რომლებიც გვიჩვენებს სტანდარტის მოთხოვნათა რეალიზების გზებს.

წლიური პროგრამები უნდა დაიგეგმოს სასწავლო თემების საშუალებით. სასწავლო თემა წამოადგენს შინაარსიან, ფუნქციურ კონტექსტს, რომელიც საგნობრივი კომპონენტების ინტეგრირებულად და ურთიერთდაკავშირებულად სწავლების საშუალებას იძლევა. რამდენადაც შედეგები საგნის სწავლების გრძელვადიან მიზნებს წარმოადგენს, **თითოეული თემის ფარგლებში სტანდარტის ყველა შედეგი უნდა დამუშავდეს**. მაშასადამე, სასწავლო თემების ცვლით შეიცვლება კონტექსტები, მაგრამ არ შეიცვლება სწავლის მიზნები, რომლებიც სტანდარტის შედეგების სახითაა ფორმულირებული. (შედეგი თავისთავად არ წარმოადგენს დამოუკიდებელ სასწავლო ერთეულს - თემას)

თემები იგეგმება შემდეგი კომპონენტის გამოყენებით:

სასწავლო თემა (მაგ.,) საკითხები
თემის ფარგლებში დასამუშავებელი ცნებები
საკვანძო შეკითხვები,
აქტივობები
იდეები კომპლექსური/პროექტული დავალებებისთვის
ინდიკატორები
მკვიდრი წარმოდგენები

როგორ აიგება თემა?

სასწავლო თემის ასაგებად უმთავრეს ერთეულს ცნებები წარმოადგენს. ისინი სტანდარტში სავალდებულო სახითაა განსაზღვრული. აღნიშნულ ცნებებზე დაყრდნობითა და სტანდარტის შედეგების მოთხოვნათა გათვალისწინებით გამოიყოფა თემის ასაგებად საჭირო კომპონენტები: მკვიდრი წარმოდგენები, საკვანძო შეკითხვები და შეფასების ინდიკატორები. თემის სწავლების ეტაპები ცნებებისა და საკვანძო კითხვების მეშვეობით განისაზღვრება.

თემის სწავლა-სწავლების დასაგეგმად ასევე მნიშვნელოვანია განისაზღვროს იდეები შემაჯამებელი კომპლექსური დავალებებისთვის, რადგან მხოლოდ კომპლექსური დავალებების საშუალებით შეიძლება გამოვლინდეს, რამდენად დაეუფლა მოსწავლე თემის ფარგლებში ასათვისებელ ცოდნა-უნართა ერთობლიობას და რამდენად ახერხებს მათ ფუნქციურად გამოყენებას.

ამის შემდეგ შეირჩევა თემის დასამუშავებლად საჭირო საგნობრივი საკითხები და რესურსები.

ნაბიჯი 1. მკვიდრი წარმოდგენების დადგენა.	
ნაბიჯი 2. თემატური საკვანძო კითხვების დასმა.	
ნაბიჯი 3. შეფასების ინდიკატორების განსაზღვრა.	
ნაბიჯი 4. შემაჯამებელი კომპლექსური დავალებების შემუშავება.	
ნაბიჯი 5. საგნობრივი თემატური საკითხებისა და რესურსების შერჩევა.	
ნაბიჯი 6. აქტივობებისა და მიმდინარე დავალებების განსაზღვრა და დაგეგმვა.	

ე) შეფასება

საკლასო შეფასება უნდა შეესაბამებოდეს ეროვნული სასწავლო გეგმის პირველი კარის მე-7 თავში განსაზღვრულ შეფასების პრინციპებს, მიზნებსა და ამოცანებს.

სწავლის ხარისხის გაუმჯობესების ხელშესაწყობად უპირატესი ადგილი უნდა მიენიჭოს განმავითარებელ შეფასებას, რომელიც მოსწავლეს თავისსავე წინარე შედეგებთან მიმართებით აფასებს, ზომავს მის ინდივიდუალურ წინსვლას, რითაც მას ცოდნის ეტაპობრივი კონსტრუირების საშუალებას აძლევს.

მნიშვნელოვანია, მოსწავლე თავად იყოს ჩართული განმავითარებელ შეფასებაში. სწავლის პროცესის შეფასება მოსწავლეს გამოუმუშავებს დამოუკიდებლად სწავლის უნარ-ჩვევებს, დაეხმარება სწავლის სტრატეგიების ათვისებაში, საშუალებას მისცემს, გაცნობიერებულად შეუწყოს ხელი საკუთარ წინსვლასა და წარმატებას. შეფასებაში ჩართვის ძირითად მიზანს წარმოადგენს მოსწავლის გათვითცნობიერება სწავლის პროცესებში, რაც მას ამ პროცესების გააზრებულად და დამოუკიდებლად მართვას შეასწავლის. მაგალითად, თუ მოსწავლე კარგად გაიაზრებს აქტივობის მიზანსა და ამ მიზნის წარმატებით მიღწევის კრიტერიუმებს (მოსწავლისათვის განკუთვნილი კრიტერიუმები ნათლად ფორმულირებული და შეზღუდული რაოდენობის უნდა იყოს), იგი უკეთ დაინახავს იმ ნაბიჯებს, რომლებიც უნდა გადადგას სასურველი შედეგის მისაღწევად და უფრო გააზრებულად წარმართავს მიზნისაკენ მიმავალ პროცესებს. თუ აქტივობის დასრულებისას მას ვთხოვთ, გააანალიზოს განვლილი გზა - რა ნაბიჯები გადადგა, რა შედეგს მიაღწია, რა მიდგომა გამოიყენა, კიდევ რომელი მიდგომის გამოყენება შეიძლებოდა ან აჯობებდა, რამ შეუქმნა პრობლემა, რა გაუჭირდა ან ვერ გადაჭრა და რატომ, რა გაუადვილდა, რამ შეუწყო ხელი წარმატებაში და სხვ., ეს ხელს შეუწყობს მისი სწავლის ქმედუნარიანობის გაზრდას.

მუსიკაში განმსაზღვრელი შეფასება ეხება მხოლოდ შემაჯამებელ დავალებებს, განმავითარებელი შეფასება კი მიმდინარე (საკლასო და საშინაო) და შემაჯამებელ დავალებებს.

	განმავითარებელი შეფასება	განმსაზღვრელი შეფასება
მიმდინარე (საკლასო და საშინაო) დავალებები	მიმდინარე განმავითარებელი შეფასება	
შემაჯამებელი დავალებები	შემაჯამებელი განმავითარებელი დავალება	შემაჯამებელი განმსაზღვრელი დავალება

შემაჯამებელი (განმავითარებელი და განმსაზღვრელი) შეფასება

შემაჯამებელი შეფასებისათვის გამოიყენება კომპლექსური, კონტექსტის მქონე დავალებები, რომელთა შესრულება მოითხოვს სტანდარტით განსაზღვრული ცოდნისა და უნარების ინტეგრირებულად და ფუნქციურად გამოყენებას. ამ დავალებათა შესაფასებლად შეფასების რუბრიკა, ანუ კრიტერიუმების ბადე გამოიყენება.

მოსწავლეს თითოეული სასწავლო თემის დამუშავების შემდეგ ევალება შემაჯამებელი დავალების წარმოდგენა. მაშასადამე, შემაჯამებელი დავალებების მინიმალური რაოდენობა წლის განმავლობაში სავალდებულო სასწავლო თემების რაოდენობას ემთხვევა.

მუსიკის სასწავლო გეგმაში შემოთავაზებულია ტიპობრივ დავალებათა ფართო არჩევანი. შემაჯამებელი შეფასებისათვის მასწავლებელი და/ან მოსწავლე შეარჩევს დავალების სასურველ ტიპს/ტიპებს.

ქვემოთ გთავაზობთ სტანდარტით გათვალისწინებულ ტიპობრივ შემაჯამებელ დავალებათა ნუსხას. მოსწავლეზე და/ან მასწავლებელზეა დამოკიდებული თუ რომელ დავალებას/ დავალებებს შეარჩევს.

- შემეცნებითი ხასიათის კონკრეტული მუსიკალური საკითხის გამოკვლევა (მაგ., „რა გავლენა იქონია ინდურმა მუსიკამ როკ-მუსიკაზე?“, რა აქვთ საერთო აკადემიური და პოპულარული მუსიკის გამომსახველ ხერხებს?“) და ძიების შედეგების წარმოდგენა სასურველი ფორმატით (მაგ., ლექცია-კონცერტი; ვიდეორგოლი, მუსიკალური წარმოდგენა);
- მოსწავლისთვის საყვარელი მუსიკალური ნაწარმოების ან მისთვის რომელიმე საინტერესო მუსიკალური მიმდინარეობის წარმოდგენა მოცემული თემის კონკრეტული საკითხის გაშუქების მიზნით (პრეზენტაცია, მუსიკალური კოლაჟი);
- საკუთარი კომპოზიციის შექმნა კონკრეტული მუსიკალურ გამომსახველობითი ხერხების გამოყენებით (მაგ., ცვალებად რიტმზე აგებული კომპოზიცია, რაიმე უკვე არსებულ მუსიკალური თემაზე აგებული კომპოზიცია, კონკრეტულ ჰარმონიულ ფორმულაზე აგებული კომპოზიცია; კომპოზიცია სხვადასხვა ეპოქისთვის დამახასიათებელი ინტონაციური ფორმულების გამოყენებით);
- მოსმენილ უცნობ მუსიკალურ ნაწარმოების ირგვლივ დისკუსია თემის გარკვეული საკითხის ჭრილში (დისკუსიისთვის წინასწარი კითხვარის/საკითხების ჩამოწერა);
- ლიტერატურული წარმოდგენის მუსიკალური გაფორმება.

მოთხოვნები, რომლებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს შემაჯამებელი განმსაზღვრელი შეფასებისათვის განკუთვნილი დავალება:

- დავალების თითოეულ ტიპს უნდა ახლდეს თავისი შეფასების რუბრიკა;
- რუბრიკა უნდა დაზუსტდეს კონკრეტული დავალების პირობისა და განვლილი მასალის გათვალისწინებით;
- 10 ქულა უნდა გადანაწილდეს რუბრიკაში შემავალ კრიტერიუმებზე.

შეფასების რუბრიკა

კლასი

მოსწავლის სახელი, გვარი

თემა

დავალების პირობა		
შეფასების კრიტერიუმები	ქულები	კომენტარი

DRAFT